

מורי ורבי

מאת אלעזר בן-יועץ (קופל)

בדחילו ורחימו שפתי בכורי-שירי
במעטפת ושלחתי- אליו. לאחר שבוע
קבלתי תשובתו: "קראתי את שיריך,
שלחתם אלי, יש בהם רגש ותוס, אך
מכלל בוטר לא יצאו, סור אלי באחד
הימים ונשוחח". לבי חשב להתפלץ
משמחה ואושר.

— — הוא לבש סבר התענינות
הביבה והחל חוקרני על הא ועל דא,
עיין בשירי ותסביר לי, וכשנוקק להס-
ביר לי עניני המשקל והקצב, קם ומדד
בצעדיו לתמחיש לי תורה זו...

"בוא, למד לפני דף גמרא" — אמר
לי. פתחתי במקום שפתחתי; בינתיים
דלה מניסו כיסה... אל תחוש לי, מדי
אהגה בספרי-הקודש חובש אני ירמולי-
קה לראשי" — אמר בחיזוק. "הנה פרט
זה ציורי וחשוב... קצת דמיון, והרי לך
שיר גמלא על הימים הזהם, הנדי הקשור
לכרעי המיסה, או הלכות-גניבה-ערמור-
מיה במקום אחד בפירוש הרע"ב, והרי
סיף בעצבות: "אני לא למדתי בישי-
בה, רק מורה שכרו לי בבית-אבא".
כשנפטרת מלפניו אמר לי: "סור אלי
בכל עת רצון" — — —

*

פעמים שהייתי בא ולא היו עתותיו
פנויות: לא היה יכול לפגועני בלא-
כלום, תמיד התנצל, וכדי להוכיח צר-
קת-דבריו היה מונה לפני מספר הומי-
נות לכינוסים וועדות. הייתי מבכר להי-
שאר בבית, אך איני יכול, הפצילו בי,
בוש הייתי שהוא מתנצל בפני, אך הוא
— לא סגי לו בהתנצלות בלבד, היה
נוחן לי פעמים שיר שלו והעמים —
עתון, מעולם פטרני בלא-כלום.

שאלתי פעם על "ההברה האשכנזי-
זית", מה דעתו על שינוי שיריו להי-
ברה הספרדית? — "איני יכול לעשות
כדבר הזה, איני רשאי, אי אפשר לש-
נות מבלי לפגום בהרגשה הראשונית,
השירים האמיתיים רק כנתינתם רא-
שונה — והיא הנותנת. הזמן יחרץ גור-
לם" — משך בכתפיו...

כששאלתי על השירה הצעירה "המור
דרגית", אמר: "ישנם משוררים וישנם
לוליגנים... היוזר מן האחרונים, מצר-
דים וחרמים בתרונתם. לוליגן — סופו
נוסל ושובר מפרקתו!"...

*

כיון שבאתי לבית החולים במדי-צבא
הייתי נכנס זמנמה קודם לשעת הבי-
קורים הרשמית, דעחו לא היתה נותה
מכך, כי חושש היה לסילוקי בידי הא-
נות, היה שואל להלך-הרוחות ברחוב:
"מה אומרים החיילים?" היה ער וחוד
לכל המתרחש בארץ — ולא היו אלה
שאלות בעלמא, שכן לא היה מקבל
תשובה מתחמקת, רק הכל סביר ונהיר,
כששאלתי על הכתיבה אמר: "הפעם
איני יכול לכתוב". שאלתי לשנתו
בלילות: "קשה עלי השינה, אך כש"
אני ער, חוזר אני על כל אותם פרקי-
תנ"ך השגורים בפי, או על משניות
שונות — גירסא דינקותא, כאן אין
השיכחה שלטת, כאמרם ז"ל: "הלומד
נער למה הוא דומה..."

*

לאחרונה באתי אליו כשבוע לפני
היום המר והנמחר, הוא הש בטוב,
לאחר ששאלני למצב המדיני הוא די-
בר בלחש, חשש להתאמץ: "בשבוע
הבא, אי"ה, אחזור הביתה". קמתי לל-
כת: "הרבה לקרוא, שקוד וכתוב. הדור
הישן הולך וכלה, בימינו נתמעטו הל-
בבות, לא רבים הדורשים אל אלהים
ומעטים הם שספרי קדמונינו אינם
חתומים בפניהם, צלח ורכב, נערי!" —
לבי הוצף אודה זהום. הושטתי לו
ידי, הוא התאמץ ללחצה בהזקת... נשקף
חיה...

אבי, אבי רכב ישראל ושר שירתו!
נערי — קראחני, ואני — כילד הלכתי
חי אחרי מיסתך, תהא נשמתך צרורה
בצויר ההיים; המשורר הדגול, האדם
האציל, אשר למדתני כי יש עוד טעם
לאהבה בעולם רשע זה.